

Vägledning- Lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade i Oxelösunds kommun

Inledning.....	3
Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.....	3
Sekretess och tystnadsplikt	4
Vem kan få insats enligt LSS?	4
Vilka är insatserna?	4
Begränsningar i insatserna	5
Goda levnadsvillkor	5
Kvalitet, dokumentation och anmälningsplikt	5
Att själv föra sin talan eller att företräddas av annan	6
Barnperspektivet	6
Vuxna	6
Begäran om insats	7
Utredning och bedömning av behov	7
Kommunicering	7
Beslut och underrättelse om beslut.....	7
Överklagande.....	8
Verkställighet av beslut.....	8
Genomförandeplan.....	8
Kontaktpersonal	9
Omvårdnad	9
Uppföljning och omprövning av beslutade insatser	10
Kostnader.....	10
Beskrivning av insatserna.....	12
LSS 16 § Förhandsbesked	18
Tillfällig vistelse i kommunen	18

Inledning

Vägledningen har upprättats i samverkan mellan områdena Funktionsstöd och Socialtjänst utifrån värdegrundsbegreppen **trygghet, gott bemötande och delaktighet** med utgångspunkt från Oxelösunds kommuns ledord:

- Medborgarperspektiv
- Helhetssyn
- Dialog
- Tydlighet

Vägledningen är ett levande dokument som formas efter samhällets förutsättningar och kommuninvånarnas behov och revideras årligen.

Dokumentet beskriver inledningsvis LSS, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Därefter beskrivs hur man begär en insats, hur utredningen går till, hur beslut fattas och verkställs.

I kapitlet "Beskrivning av insatserna" ges en utförligare genomgång av innehållet i insatserna. I stycket under finns en vägledning till handläggning och verkställighet som anger en tolkning av begreppet goda levnadsvillkor. Varje år i samband med att verksamhetsplanen tas fram görs en översyn av detta dokument. Det är viktigt att understryka att denna vägledning inte ersätter den individuella prövning som görs utifrån varje enskild ansökan.

Syftet med "Vägledning Lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade i Oxelösunds kommun", är att ge en information till enskilda och deras företrädare om lagstiftning och kommunens hållning i olika frågor. Samtidigt ger dokumentet vägledning till handläggare och verkställare.

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Lagstiftningen LSS är en rättighetslag som ska garantera personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar goda levnadsvillkor, att de får den hjälp de behöver i det dagliga livet och att de kan påverka vilket stöd och vilken service de får. Målet är att den enskilde får möjlighet att leva som andra.

LSS ger rätt till tio insatser för särskilt stöd och särskild service, utöver det som personer med funktionsnedsättning kan få genom annan lagstiftning. LSS är ett komplement till andra lagar och innebär inte någon inskränkning i de rättigheter som andra lagar ger. LSS ger den enskilde rätt till insats om hon/han hör till personkretsen, har behov av insatsen och om behovet inte tillgodoses på annat sätt. Kommunen prövar om rätt till insats enligt LSS, även om den enskilde redan har stöd enligt annan lag, till exempel socialtjänstlagen (SoL). Kommunen informerar också om lagen och om innehållet i insatserna.

LSS-insatserna täcker inte alla behov av individuellt stöd även om den enskilde hör till lagens personkrets. En person kan behöva bistånd enligt SoL (socialtjänstlagen) också för att få ett helhetsstöd. Exempel på sådan hjälp kan vara trygghetslarm, matdistribution eller hemtjänst. Behandlingsinsatser ingår inte i LSS, inte heller daglig verksamhet för personkrets 3.

Sekretess och tystnadsplikt

För den som är eller har varit anställd av kommunen gäller Offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser om tystnadsplikt och handlingssekretess. Dessa bestämmelser gäller såväl anställda som uppdragstagare (Offentlighets- och sekretesslag 2009:400). Personal inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet omfattas av tystnadsplikt genom 29 § LSS. "Den som är eller har varit verksam inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet som avser insatser enligt denna lag får inte obehörigen röja vad han där vid erfärit om enskildas personliga förhållanden".

Vem kan få insats enligt LSS?

För att få rätt till insats enligt LSS anger lagen att den enskilde ska tillhöra LSS personkrets. Personkretsen är uppdelad i följande tre grupper:

Personkrets 1: personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd

Personkrets 2: personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom, eller

Personkrets 3: personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Varje gång någon begär en insats enligt LSS ska personkretstillhörigheten prövas och sättas i samband med de sökta insatserna. Detta kan ofta göras utan någon mer ingående utredning i pågående ärenden. Första gången den enskilde ansöker om en insats görs alltid en personkretsutredning, där beslut om personkretstillhörighet fattas. Beslut om personkretstillhörighet fattas inte särskilt utan blir en del av beslutet om insatsen.

Vilka är insatserna?

Insatserna för särskilt stöd och särskild service är:

9 § 1 rådgivning och annat personligt stöd

9 § 2 biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för sådan assistans, till den del behovet av ekonomiskt stöd inte täcks av assistansersättning enligt SFB, socialförsäkringsbalken 51 kap.

9 § 3 ledsagarservice

9 § 4 biträde av kontaktperson

9 § 5 avlösarservice i hemmet

9 § 6 korttidsvistelse utanför det egna hemmet

9 § 7 korttidsvård för skolungdom över 12 år, utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov, från och med vårterminens slut det år man fyller 13, enligt

nya skollagen.

9 § 8 boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet

9 § 9 bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna

9 § 10 daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig.

Handläggningstiden bör maximalt vara:

9 § 2, Personlig assistans 2 månader

9 § 3, Ledsagare 1 månad

9 § 4, Kontaktperson 1 månad

9 § 9, Bostad med särskild service 1 månad

Begränsningar i insatserna

Enligt lagen är personer som tillhör personkrets 3 inte berättigade till insatsen daglig verksamhet.

Personer som fyllt 65 år är inte berättigade till insatsen biträde av personlig assistent.

Har insatsen beviljats före 65-årsdagen, har den enskilde dock rätt att behålla insatsen i samma omfattning även efter 65-årsdagen.

Goda levnadsvillkor

Den enskilde ska genom insatserna i LSS tillförsäkras "goda levnadsvillkor".

Goda levnadsvillkor kan ses som ett övergripande begrepp som anger kvalitet och nivå på de särskilda insatserna.

De särskilda insatserna ska förebygga, minska följderna av och kompensera för den enskildes funktionsnedsättning. Insatserna ska vara samordnade och utformade så att de stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv och kunna delta aktivt i samhällslivet. Insatserna grundas på de behov och önskemål som den enskilde tycker är angelägna för att kunna leva så självständigt och oberoende som möjligt.

Behov och önskemål om stöd och service varierar från person till person, precis som en och samma person kan ha olika behov och önskemål i olika skeden i livet.

Kvalitet, dokumentation och anmälningsplikt

Verksamhet enligt LSS ska vara av god kvalitet och bedrivas i samarbete med andra berörda samhällsorgan och myndigheter. Verksamheten ska vara grundad på respekt för den enskildes självbestämmanderätt och integritet. Den enskilde ska i största möjliga utsträckning ges inflytande och medbestämmande över insatser som ges. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. För verksamheten ska det finnas den personal som behövs för att ett gott stöd och en god service och omvårdnad ska kunna ges (6 § LSS).

Handläggning av ärenden som rör enskilda samt genomförande av beslut om insatser enligt LSS ska dokumenteras. Dokumentationen ska utvisa beslut och åtgärder som vidtas i ärendet samt faktiska omständigheter och händelser av betydelse. Handlingar som rör enskildas personliga förhållanden ska förvaras så att obehöriga inte får tillgång till dem (21a § LSS).

Dokumentationen ska utformas med respekt för den enskildes integritet. Den enskilde bör hållas underrättad om de journalanteckningar och andra anteckningar som förs om honom eller henne. Om den enskilde anser att någon uppgift i dokumentationen är oriktig ska detta antecknas (21 b § LSS).

Dokumentationsskyldigheten är knuten till att det finns ett beslut som ger den enskilde rätt till en individuellt behovsprövad insats. Finns det inte ett sådant beslut finns det ingen

skyldighet att dokumentera på individnivå. Information, rådgivning och vissa öppna verksamheter, till exempel träffpunkter, omfattas inte av dokumentationsskyldigheten.

Handlingar enligt LSS (personakt och sammanställningar av uppgifter) gallras 5 år efter att senaste anteckningen i personakten gjordes eller förhållandet i sammanställningen upphörde (21c § LSS). Undantag gäller för personer födda dag 5, 15 och 25 samt handlingar som kommit in eller upprättats i samband med att en insats lämnats som avser boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar (21 d § LSS).

Var och en som fullgör uppgifter enligt LSS ska medverka till att den verksamhet som bedrivs och de insatser som genomförs är av god kvalitet (24 a § LSS).

Den som fullgör uppgifter i verksamhet enligt LSS ska genast rapportera om han eller hon uppmärksammar eller får kännedom om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande, som rör den som får eller som kan komma ifråga för insatser (24 b § LSS). Bestämmelser som reglerar anställdas med fleras skyldighet att rapportera missförhållanden och risker för missförhållanden benämns lex Sarah. Här ingår också en skyldighet för den som bedriver verksamheten att efter en mottagen rapport utreda och avhjälpa eller undanröja missförhållandet eller risken för missförhållande.

Vidare ingår skyldighet för den som bedriver verksamheten att om ett rapporterat missförhållande eller en risk för ett missförhållande är allvarligt snarast anmäla det till Socialstyrelsen. Mer information finns på www.socialstyrelsen.se

Att själv föra sin talan eller att företrädas av annan

Vid handläggning av ärenden och genomförande av insatser måste det vara klart om den enskilde för sin talan själv eller om det är någon annan som företräder personen, en ställföreträdare, till exempel vårdnadshavare eller god man/förvaltare.

Barnperspektivet

Barn och unga ska bemötas med respekt och vara delaktiga i beslut som rör dem. Barn har rätt att få information och få komma till tals om de insatser som berör dem i LSS. Handläggaren träffar barnet och lyssnar på barnet och de barn som kan uttrycka egna åsikter har rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor. Hänsyn tas till barnets vilja med beaktande av barnets ålder och mognad.

Ett barn som fyllt 15 år har, om han eller hon inte uppenbart saknar förmåga att på egen hand ta ställning, rätt att själv beskriva i mål och ärenden enligt LSS. Förstår 15-åringen själv vad det gäller och kan uttrycka en vilja, kan ansökan inte hanteras enligt lagen enbart på vårdnadshavarens eller annan legal företrädares begäran. Har föräldrarna gemensam vårdnad om barnet är båda föräldrarna parter i ett ärende som rör barnet, även om de inte bor tillsammans.

Om barnet har två vårdnadshavare och den ena inte samtycker till en åtgärd till stöd för barnet, får nämnden besluta att åtgärden ändå får vidtas om det krävs med hänsyn till barnets bästa och åtgärden gäller en insats enligt 9 § 4, 5 eller 6 i LSS (Föräldrabalken 6 kap.13a §).

Vuxna

I ärenden som berör vuxna människor är det den enskilde som företräder sig själv, om det inte finns någon annan person som har fått i uppdrag att företräda den enskilde, till exempel

en god man eller förvaltare.

Nämnden ska anmäla till överförmyndarkansliet om den finner att god man eller förvaltare bör utses för någon som inte själv kan bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person. Tingsrätten fattar slutligt beslut i frågan. Om behovet av företrädare inte kvarstår ska nämnden anmäla detta till överförmyndarkansliet.

Begäran om insats

Insatser enligt LSS ges enbart på den enskildes begäran eller på begäran av god man, förvaltare, vårdnadshavare eller ombud via fullmakt. En begäran ska helst göras skriftligt men kan också göras muntligt. Kommunen har en särskild blankett för begäran om insatser enligt LSS, se www.oxelosund.se.

Den enskilde måste kunna styrka sina uppgifter genom att visa upp handlingar, till exempel läkarintyg. I samband med underskrift av begäran om insats lämnar den enskilde medgivande till att uppgifter som är nödvändiga för bedömning av rätt till begärda insatser och som är sekretessbelagda hos andra myndigheter eller inom egna förvaltningen får inhämtas av Vård- och omsorgsförvaltningen. Ett muntligt samtycke dokumenteras. Om nödvändiga uppgifter inte får inhämtas, eller den enskilde på annat sätt inte medverkar till utredningen, kan följden bli att begäran avslås.

Utredning och bedömning av behov

Vid bedömning om en person har rätt till LSS-insats, prövas om han/hon:

- tillhör LSS personkrets
- har behov av sökt insats
- att behovet inte är tillgodosett på annat sätt, samt
- tillförsäkras goda levnadsvillkor

Det görs alltid en individuell bedömning utifrån den enskildes speciella situation och behov. Levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning bör jämföras med villkoren för andra människor i samma ålder och med liknande förhållanden.

Kommunicering

Den enskilde har rätt att yttra sig inför beslutsfattaren innan beslut fattas, såvida det inte finns särskilda skäl mot detta, till exempel att begäran om insatser är uppenbart ogrundad. Vid förslag till avslag eller delavslag skickas utredningen till sökanden normalt ca 10 dagar innan beslut ska fattas (kommunicering). Sökanden har då möjlighet att lämna synpunkter som handläggaren kan tillföra utredningen. Kommunikering av utredning är inte nödvändig om beslutet blir det den enskilde begärt.

Beslut och underrättelse om beslut

Beslut enligt LSS fattas av handläggare eller enhetschef Socialtjänst bistånd på delegation av omsorgsnämnden eller av Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott. Beslutet kan vara bifall, eller avslag (helt eller delvis). Den enskilde underrättas skriftligt om beslutet.

Vid ett tidsbegränsat beslut måste den enskilde begära insatsen på nytt innan nämnden fattar beslut om att insatsen ska fortsätta. I samband med att en insats beviljas ska den

enskilde erbjudas att en individuell plan med beslutade och planerade insatser upprättas i samråd med honom eller henne. Se mer under avsnittet "Individuell plan".

Överklagande

Ett beslut som helt eller delvis gått den enskilde emot kan överklagas till förvaltningsrätten. Information om hur beslutet överklagas lämnas i samband med att beslutet lämnas till den enskilde. Om den enskilde behöver hjälp med att utforma överklagandet hjälper handläggaren till med det.

Överklagandet måste ha kommit in till Vård- och omsorgsnämnden inom tre veckor från den dag den enskilde fick del av beslutet. Alla avslagsbeslut skickas skriftligt. Om överklagandet har kommit in för sent avvisas det.

När ett överklagande kommer in till Vård- och omsorgsnämnden görs en prövning om det har kommit in i rätt tid. En ändring av beslutet görs om det är uppenbart felaktigt. Ändrar nämnden beslutet som den enskilde begär, faller överklagandet och ärendet skickas inte till förvaltningsrätten. Ändrar nämnden inte beslutet skickas överklagandet till förvaltningsrätten, tillsammans med kopior på handlingar i ärendet och ett yttrande från nämnden. Detta bör ske snarast, det vill säga inom en vecka.

Verkställighet av beslut

Vid beslut om bifall är det innehållet i beslutet som avgör hur det verkställs. Handläggaren skickar en beställning till den enhetschef eller motsvarande som ansvarar för att verkställa beslutet. Beställningen består av utredningen och beslutet. Detaljerna för hur beslut ska verkställas beskrivs i en genomförandeplan som görs tillsammans med den enskilde.

Genomförandeplan

Genomförandeplanen ska hållas aktuell och följas upp enligt det datum som bestämts eller tidigare om behovet förändras.

Den enskilde ska i största möjliga utsträckning ges inflytande och medbestämmande över insatser som ges (6 § LSS). Hur en beslutad insats praktiskt ska genomföras dokumenteras i genomförandeplanen, såvida det inte är uppenbart obehövt, (SOSFS 2006:5 6 kap.1§ Allmänna råd). En situation där genomförandeplan kan vara uppenbart obehövlig är till exempel vid tillfälliga beslut eller vid beslut om kontaktperson, där uppdragets omfattning och utformning bestäms i avtal.

Den enskilde och i förekommande fall företrädare ska vara delaktig i utformningen av planen. Planen utgår från beslutet och beställningen från handläggaren och beskriver mer i detalj hur och när den beviljade insatsen ska utföras och den enskildes särskilda önskemål kring utförandet.

Syftet med en genomförandeplan är att skapa delaktighet för den enskilde och samtidigt ge en tydlig struktur för det praktiska genomförandet och uppföljningen av en beslutad insats. Genom planen tydliggörs både för den enskilde och för personalen vad som ska göras, vem som ska göra vad, när och hur.

Målen ska vara individuella och bygga vidare på de mål som redan har fastställts för insatsen under handläggningen av ärendet. Målen bör ha en tydlig koppling till den enskildes vardagssituation och ge uttryck för vad som är önskvärt och realistiskt att uppnå.

Oavsett vilka mål det gäller är det viktigt att de är konkreta och formuleras på ett sätt som gör att de kan förstås av alla och följas upp.

Kontaktpersonal

Den enskilde erbjuds kontaktpersonal i följande insatser:

9 § 6, korttidsvistelse utanför det egna hemmet

9 § 7, korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov

9 § 8, boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet

9 § 9, bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna

9 § 10, daglig verksamhet

Kontaktpersonalen är den person i arbetsgruppen som har ett särskilt ansvar för att den enskilde får stöd och omsorg enligt fattade beslut. Kontaktpersonal utses av arbetsgruppen och enhetschef. Kontaktpersonal tar aldrig över några av de uppgifter som den enskilde själv kan utföra eller det ansvar som berör annan personal eller företrädare.

I ansvaret som kontaktpersonal ligger:

- att utifrån det beslut som är beviljat den enskilde, erbjuda, upprätta och följa upp genomförandeplanen tillsammans med den enskilde och i vissa fall dennes företrädare
- att utifrån genomförandeplanen söka evidensbaserade arbetsmetoder för att uppnå uppsatta mål i samråd med enhetschef
- att delta i andra planeringar kring den enskilde
- att vara den som samlar information, följer upp och informerar om förändringar i den enskildes behov samt håller kontinuerlig kontakt med det sociala och professionella nätverket
- att teckna överenskommelse med god man/företrädare angående hanteringen av privata medel/ekonomi
- att svara för att det finns aktuell och relevant information och dokumentation kring den enskilde
- att tillsammans med enhetschefen och övriga personalgruppen medverka till att nyanställd personal får god information om brukaren.

Ovanstående görs alltid i samråd med den enskilde eller i vissa fall även dennes företrädare.

Omvårdnad

Omvårdnad innebär att den enskilde får det stöd och den hjälp som han/hon behöver. Här ingår även att få känna trygghet och säkerhet. Stödet kan bestå av praktisk hjälp eller vara av mer vägledande natur, allt utifrån den enskildes behov och förutsättningar. Oavsett innehåll ska stödet ges på ett sådant sätt att den stärker den enskildes egna förmåga.

Med individuellt stöd avses all anpassad hjälp i den dagliga livsföringen som skall tillgodose den enskildes psykiska, fysiska och sociala behov, till exempel hjälp med att

- äta, dricka och förflytta sig
- sköta personlig hygien och klä sig
- sköta hemmet, tillreda måltider, göra ärenden och inköp
- kommunicera, upprätthålla sociala kontakter och bryta isolering
- göra tillvaron begriplig, förutsägbar och trygg samt hjälp att planera framåt

- göra den hälso- och sjukvård, inklusive habilitering, rehabilitering och hjälpmedel, och den tandvård tillgänglig som den enskilde behöver
- se till att misstankar om övergrepp och andra brott mot den enskilde polisanmäls

Stödet ska kontinuerligt anpassas efter rådande omständigheter så att den hela tiden svarar mot den enskildes aktuella situation. En förutsättning för en sådan utformning av omvårdnaden är att den noggrant planeras, dokumenteras och följs upp. Stöd i form av omvårdnad ingår inte i insatserna ledsagarservice eller biträde av kontaktperson.

Uppföljning och omprövning av beslutade insatser

I LSS finns inga bestämmelser som anger hur ofta nämnden ska följa upp ett beslut om insatser enligt 9 § LSS. Den enda bestämmelsen där någon tidsram anges är 10§ som gäller den enskildes möjlighet att begära att individuell plan upprättas. En sådan plan ska fortlöpande och minst en gång om året omprövas.

Beslutade insatser följs upp eller omprövas vid ändrade förhållanden. Ansvarig enhetschef och den enskilde är skyldig att till handläggaren, meddela förändringar som kan påverka insatsen.

Samtliga beslut om insats enligt LSS följs upp minst en gång per år. Beslut som rör insatser riktade till barn följs upp var sjätte månad.

Har den enskilde ett tidsbegränsat beslut, är grundinställningen att han/hon själv ska begära insatsen på nytt. Om annat ska gälla bör den enskilde komma överrens med sin handläggare om hur det ska fungera.

Kostnader

Service, stöd och omvårdnad

Den enskilde betalar ingen avgift för service och omvårdnad när insatser beviljats enligt LSS. Kommunen kan dock begära avgift för omvårdnad gällande barn och ungdomar som får omvårdnad i annat hem än det egna med stöd av LSS. Denna kostnad ska inte vara högre än underhållsstödet. Personer som tillhör LSS personkrets ska inte betala någon avgift för service och omvårdnad i de fall de endast kan erbjudas bostad med stöd av SoL. För mer information se www.oxelosund.se

Kultur och fritidsaktiviteter

Den enskilde betalar sina egna kostnader i samband med kultur- och fritidsaktiviteter.

Mat

Den enskilde betalar för sin egen mat/fika. Gemensam hushållskassa finns på gruppbofastad där avgiften regleras utifrån föregående års utfall och brukarnas önskemål om mat. För mer information se www.oxelosund.se

Hyra

Den enskilde betalar hyra för sin bostad enligt hyreslagen. Den enskilde ska inte ha några kostnader för gemensamma utrymmen eller personalturymmen, dessa betraktas som del av den särskilda service och omvårdnad som ges i anslutning till bostaden. Den enskilde får ett hyreskontrakt på sin bostad. För mer information se www.oxelosund.se

**Bostad med särskild service:
Inventarier och flyttkostnader**

Den enskilde (över 18 år) möblerar sin lägenhet med egna möbler, ordnar med flyttningen och betalar flyttkostnaderna.

Hemförsäkring

Den enskilde ansvarar själv för att teckna hemförsäkring.

TV-licens

För TV som finns i det gemensamma utrymmet bekostar Vård- och omsorgsnämnden TV-licensen. Vård- och omsorgsförvaltningen kan lämna uppgift om vilka av förvaltningens boenden som bekostar TV licens för TV i gemensamt utrymme.

Lägenhetsinnehavaren bekostar TV-licens för egen TV som används i lägenheten.

Privata medel

Den enskilde ansvarar för sina privata medel och sköter så långt det är möjligt sin löpande ekonomi själv. Enskilda som har svårigheter att själva hantera sina privata medel ska i första hand hänvisas till att ta hjälp av en person med fullmakt eller företrädare.

Resor

Resekostnad till kommunens dagliga verksamhet motsvarar färdtjänstens lägsta belopp men som mest motsvarande månadskostnad för busskort inom kommunen. Eventuell övrig reskostnad motsvarar månadskostnad för busskort inom eller utanför kommunen och eventuell matkostnad fastställs årligen av områdeschef. Debiteras både i för- och efterskott beroende på avgift. För mer information se www.oxelosund.se

Resor med hyrda fordon. Brukare står själva för kostnaden för det hyrda fordonet. Om det behövs ett fordon med fler platser för att personal ska följa med står Vård- och omsorgsnämnden för merkostnaden.

Vid resor med Vård- och omsorgsförvaltningens fordon (leasingbilar, leasingbussar) tar verksamheten betalt utifrån kostnad för bränsle och kilometerantalet per enkelsträcka och kostnad per resenär.

Oxelösunds kommuns tjänstebilbokning är enbart avsedd för tjänsteresor.

Personals eller uppdragstagares privata bilar bör ur försäkringshänseende och hänseende till bedrivande av yrkesmässig trafik inte användas för resor enligt ovan. Om sådana resor ändå förekommer kan avgift inte tas ut av den enskilde. Personal som kör brukare i sin privata bil får normalt inte ersättning av kommunen för sådan resa om inte resan i förväg har godkänts av enhetschef.

Resor till och från korttidsvistelse, enligt 9 § 6 eller korttidstillsyn, enligt 9 § 7

För ordinarie skolskjuts som tidsmässigt sammanfaller med korttidsvistelse/korttidstillsyn kan resturen ändras, till att gälla mellan skolan och korttidsvistelsen/korttidstillsynen. En sådan ändring av resturen måste vårdnadshavare själv anmäla till den som kör skolskjutsen.

Försäkringsfrågor

Vid försäkringsfrågor hänvisas till Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen försäkringssamordnare, som nås genom kommunens växel 0155- 38000.

Beskrivning av insatserna

LSS 9 § 1 Rådgivning och annat personligt stöd

Landstinget kan erbjuda rådgivning och annat personligt stöd av övergripande karaktär. Det rör sig om expertstöd där medicinska, psykologiska, pedagogiska och sociala aspekter av funktionshindret beaktas. Insatsen ska vara ett komplement till exempel habilitering, rehabilitering och socialtjänst. Rätt till rådgivning och stöd har personen själv, dennes anhöriga, personal och familjehemsföräldrar.

Landstinget har det totala ansvaret för insatsen. Mer information om denna insats kan läsas på landstingets hemsida. www.landstingetsormland.se

LSS 9 § 2 Biträde av personlig assistent

Insatsen är avsedd för personer med mycket omfattande funktionsnedsättning.

För den som behöver hjälp i krävande eller komplicerade situationer av personligt slag som uppfattas som mycket känsliga för integriteten och som behöver omfattande hjälp och stöd för att klara de grundläggande behoven.

De grundläggande behoven är behov av hjälp med:

- personlig hygien
- måltider
- att klä av och på sig
- att kommunicera med andra, eller
- annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den enskilde.

Utöver assistans för de grundläggande behoven, kan även rätt till insatser för andra kvalificerade personliga behov beviljas, förutsatt att dessa inte tillgodoses på annat sätt.

Om de grundläggande behoven överstiger 20 timmar per vecka beslutar försäkringskassan om assistanssättning enligt SFB, socialförsäkringsbalken 51 kap.

Vid tillfällig utökning av assistansen, utöver vad som beviljats inom ramen för SFB-beslutet, gör den enskilde en ansökan hos kommunen som utreder behovet. Exempel på ett tillfälligt behov av utökning kan vara en tillfällig försämring på grund av sjukdom.

Rätt till biträde av personlig assistent föreligger endast för den som ännu inte fyllt 65 år. Har man beviljats personlig assistent före 65 årsdagen, har man dock rätt att behålla insatsen i samma omfattning även efter 65-årsdagen.

Val av assistansanordnare

Den enskilde kan välja kommunen eller en enskild utförare som assistansanordnare eller få ekonomiskt stöd och själv vara arbetsgivare. Stödet ska ges av ett begränsat antal personer, personliga assistenter. Den enskilde har inflytande över valet av sina assistenter.

Ett avtal upprättas mellan den enskilde och assistansanordnaren kring assistansens utformning, schemaläggning och genomförande. Assistansanordnaren svarar då för det praktiska kring anställning, löneutbetalning, personal och administration.

Tillstånd

Från och med den 1 januari 2011 måste enskilda verksamheter som bedriver personlig assistans ansöka om tillstånd från Socialstyrelsen. För fysisk person som beviljats ekonomiskt stöd för personlig assistans gäller endast anmälningsplikt.

På Socialstyrelsens hemsida www.socialstyrelsen.se finns information om tillstånd och register över företag som ansökt om tillstånd att anordna personlig assistans.

Vägledning

För att beviljas insatsen personlig assistans ska de grundläggande behoven uppgå till:

- för personer under 12 år minimum 2 timmar per dygn.
- för personer över 12 år minimum 1,5 timmar per dygn.

Insatsen personlig assistans omfattar i första hand personlig omvårdnad, hjälp vid måltider och hjälp med att kommunicera. Även andra göromål kan ingå i rimlig omfattning liksom hjälp och stöd vid aktiviteter utanför bostaden.

Det är viktigt att den enskilde och den personlige assistenten i möjligaste mån gör sysslorna tillsammans, till exempel är de pedagogiska och sociala inslagen viktiga och bör framhållas. Den enskilde ska efter förmåga aktivt delta i utförandet av sysslorna. Den enskildes make, maka, sambo utför de sysslor som bedöms normalt i ett parförhållande, i första hand gäller detta sysslor av praktisk natur. Make, maka, sambo behöver i de flesta fall ta ett större ansvar än tidigare för dessa uppgifter. Make, maka, sambo förutsätts inte svara för hjälp med personlig omvårdnad. Samråd mellan den enskilde och assistenten är viktigt när insatserna praktiskt utformas.

LSS 9 § 3 Ledsagarservice

Ledsagarservice kan erbjudas för att den enskilde ska kunna besöka vänner, delta i fritidskultur- och nöjesaktiviteter, föreningsliv med mera. Ledsagarservice kan beviljas både som en regelbunden insats och som en tillfällig sådan. Den är i första hand tänkt att tillgodose aktiviteter i närmiljön men kan även gälla för tillfälliga resor, studiecirkel/kurser eller familjeangelägenheter.

Ledsagarservice beviljas inte för aktiviteter som ingår i habilitering/rehabilitering, till exempel till behandlingar som bad, sjukgymnastik.

Ledsagarservice beviljas i regel inte till personer som har beslut om bostad med särskild service verkställt, då kultur- och fritidsaktiviteter ingår i boendet. Detta gäller även ledsagarservice för semesterresa där brukaren har beslut om bostad med särskild service. Om den enskilde är beviljad personlig assistans enligt LSS eller SFB ingår ledsagarservice i den insatsen. Någon ledsagning utöver detta beviljas inte. Inför ett uppdrag ska ledsagaren uppvisa ett utdrag ur belastningsregistret. Omvårdnad ingår inte i insatsen.

Vägledning

Ledsagaren ska vara en person utanför familjekretsen.

Ledsagning i vid semesterresa beviljas endast om synnerliga skäl finns. Ledsagning för besök hos släkt/närstående prövas individuellt med en generösare hållning än vid semesterresa.

Kravet på goda levnadsvillkor bedöms i de allra flesta fall uppfyllas genom att den enskilde har möjlighet att delta i en individuellt planerad fritidsaktivitet per vecka. Därutöver kan fritidsaktiviteter av mer tillfällig natur förekomma. Grundtanken är att utnyttjad ledsagning inte kan sparas. LSS bygger på behovsbedömning. Är behovet en månad reducerat innebär det inte med automatik att behovet är större månaden efter. Vid utökat behov kan den enskilde begära fler timmar.

LSS 9 § 4 Biträde av kontaktperson

Kontaktperson är ett personligt stöd för personer med funktionsnedsättning som saknar gemenskap med andra t ex anhöriga, i arbetslivet eller fritidssammanhang. Syftet med insatsen är att bryta isolering.

I samband med utredning av behov av kontaktperson ska den sökandes övriga nätverk, t ex närstående, arbetskamrater, grannar, god man och personal vägas in. Personer som har bostad med särskild service ska i regel få hjälp av personalen på boendet att bryta isolering och hitta lämpliga fritidsaktiviteter och därmed inte beviljas kontaktperson.

Den huvudsakliga uppgiften för en kontaktperson är att medverka till en rikare fritid och bryta social isolering för den enskilde. En kontaktperson träffar brukaren regelbundet för att göra saker tillsammans, utifrån den enskildes intressen. Omvårdnad ingår inte i insatsen.

Inför ett förordnande ska kontaktpersonen för uppdrag personer under 20 år, samt personer med omfattande intellektuella funktionshinder, uppvisa ett utdrag ur belastningsregistret. Ett avtal upprättas mellan den enskilde och kontaktpersonen där det framgår hur ofta man ska träffas och vilka aktiviteter man ska göra tillsammans. Ett sådant avtal upprättas tillsammans med en samordnare och både den enskilde och kontaktpersonen får var sitt exemplar av avtalet. Kontaktpersonen förordnas för uppdraget. Omkostnadsersättning och arvode utgår enligt gällande bestämmelser. Samordnaren ger information och förberedelser inför uppdraget.

Vård- och omsorgsförvaltningen anordnar kontaktpersonsträffar, där man får möjlighet att utbyta erfarenheter kring kontaktpersonsrollen och får aktuell information.

Vägledning

Insatsen är i första hand avsedd för personer i ordinärt boende.

Det är möjligt att få kontaktperson även för den som bor i bostad med särskild service, om behovet faktiskt inte tillgodoses på annat sätt. Det kan vara möjligt att i vissa fall ha mer än en kontaktperson. En personal som på annat vis ger stöd till den enskilde, kan inte dessutom vara dennes kontaktperson.

LSS 9 § 5 Avlösarservice

Syftet med insatsen är att föräldrar eller makar som lever tillsammans med någon som har stora funktionsnedsättningar ska få en möjlighet att koppla av, att genomföra aktiviteter. Avlösarservice ges med hemmet som utgångspunkt, men givetvis får avlösaren och den funktionshindrade lämna hemmet för att till exempel gå på promenad, till lekplatsen eller liknande aktivitet i närområdet. Insatsen ska inte beviljas för att anhöriga ska arbeta. Insatsen ska inte användas i situationer som orsakas av den enskildes ändrade förhållanden, till exempel sjukdom vid skolgång eller genom ändrade tider i annan verksamhet. Avlösningen gäller endast den som är beviljad insatsen, ej syskon.

Avlösarservice beviljas med visst antal timmar alternativt dygn per kalendermånad. En individuell bedömning och prövning av behovet görs alltid. Tillfälligt utökad avlösarservice kan beviljas då närstående är i behov av extra avlastning.

Avlösning bör kunna ges både som en regelbunden insats och i situationer som inte kan förutses. Den bör vara tillgänglig under dagtid, kvällar och nätter samt under helger. Stödet utformas individuellt efter behovet. Avlösarservice beviljas inte personer som har personlig assistans eller bor i bostad med särskild service. Det är kommunen som ansvarar för insatsen och som också avgör vem som anlitas som avlösare. Om den enskilde själv har förslag på lämplig person, utanför det egna hushållet, kan kommunen välja att anlita honom eller henne. Den som får uppdraget som avlösare tar då tillfälligt över omvårdnaden och tillsynen. Som avlösare utför man inga hushållssysslor eller hämtar/lämnar på förskola/fritidshem/skola.

Vägledning

Hållningen är generös när det gäller rätten till insatsen avlösning i hemmet. Vid bedömning av insatsens omfattning tas hänsyn till familjesituationen. Grundtanken är att outnyttjad

avlösarservice inte kan sparas. LSS bygger på behovsbedömning. Är behovet en månad reducerat innebär det inte med automatik att behovet är större månaden efter. Vid utökat behov kan den enskilde begära fler timmar. Vid behov av avlösarservice hos barn där föräldrarna har delat föräldraansvar och är särbo ska det beaktas att det förekommer en naturlig avlastning.

LSS 9 § 6 Korttidsvistelse

Insatsen är främst avsedd för dem som bor hos anhöriga/närstående. Syftet med korttidsvistelse är att erbjuda den enskilde miljöombyte och rekreation samtidigt som anhöriga får avlastning. Korttidsvistelse kan erbjudas i särskilda korttidsboenden eller i en annan familj, så kallad stödfamilj. Vistelsen kan också förläggas till en rekreationsanläggning eller ett läger om detta planerats i samråd med handläggaren/verkställaren i kommunen. Korttidsvistelse kan beviljas som en regelbunden insats eller som en insats vid enstaka tillfällen.

Vägledning

Huvudinriktningen är att en korttidsvistelse utanför det egna hemmet omfattar max 10 dygn per månad. Resor till och från korttidsvistelse är föräldrarnas ansvar.

LSS 9 § 7 Korttidstillsyn

Fritidshem (skolbarnsomsorg) erbjuds till och med vårterminen det år eleven fyller 13 år. Korttidstillsyn är en fortsättning på fritidshem och kan erbjudas från och med vårterminens slut det år man fyller 13 år. Insatsen ges i anslutning till skoldagen, samt under lov- och studiedagar under tid då föräldrar förvärvsarbetar eller studerar. Efter särskild prövning kan insatsen bli aktuell även av andra skäl.

Vägledning

Öppethållandet vid korttidstillsyn överensstämmer med annan kommunal fritidsverksamhet och erbjuds inte under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.

LSS 9 § 8 Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar

Barn som trots olika stödåtgärder inte kan bo hos sina föräldrar kan ha rätt till bostad med särskild service för barn och ungdom. Insatsen ska tillgodose komplicerade omvårdnadsbehov.

Bostaden ska utformas så att varje barn och ungdom tillförsäkras en boendemiljö som är säker och trygg. En institutionsliknande miljö bör undvikas och bostaden bör utformas och utrustas så hemligt som möjligt. Bostaden bör inte samlokaliseras med annan LSS/SoL (Socialtjänstlagen) verksamhet, till exempel korttidshem, bostad med särskild service för vuxna, daglig verksamhet eller särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre.

Insatsen kan även ges i ett familjehem. Familjehem innebär att man bor hos en annan familj än den egna. Socialtjänst Barn ansvarar för rekrytering och godkännande av familjehem för barn och ungdom. Omvårdnad, stöd och serviceinsatser samt fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter ingår som en del i insatsen och ges utifrån den enskildes individuella behov.

Vägledning

Insatsen "boende i familjehem eller bostad med särskild service, enligt LSS 9 § 8" ska i normalfallet inte bli aktuell förrän övriga stödåtgärder vidtagits och visat sig inte vara tillräckliga. För att insatsen ska betraktas som LSS 9 § 8 ska boendet vara tillgängligt årets alla dagar.

LSS 9 § 9 Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad

En bostad med särskild service är utformad så att den enskilde ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Bostaden är den enskildes privata och permanenta hem. I anslutning till en bostad med särskild service finns fast bemanning och tillgång till gemensamma utrymmen.

Omvårdnad, stöd och serviceinsatser samt fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter ingår som en del i insatsen och ges utifrån den enskildes individuella behov.

Fritids- och kulturaktiviteter i närmiljön ges till exempel för promenader, deltagande i fritidsaktiviteter, kurser och andra evenemang. För övriga individuella och tillfälliga aktiviteter får separat begäran om ledsagarservice göras till exempel för resor, utbildningar eller familjeangelägenheter.

En bostad kan vara utformad på olika sätt, men dessa tre huvudformer kan urskiljas:

Gruppboendestad:

- är en boendeform för personer med omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov.

Ett litet antal lägenheter grupperade kring ett gemensamhetsutrymme och med personal dygnet runt.

Serviceboendestad:

- är en mellanform mellan ett boende i en mindre enhet och boendestöd enligt socialtjänstlagen.

Ett antal lägenheter som har tillgång till service och social samvaro som ligger samlade i samma hus eller kringliggande hus/område. Omvårdnad, stöd – och serviceinsatser ges utifrån det individuella behovet, genom en fast personalgrupp.

Annan särskilt anpassad bostad:

- är en anpassad bostad med viss grundanpassning till personer med funktionsnedsättningar. Insatsen betraktas inte som en bostad med särskild service. I insatsen ingår inte omvårdnad, fritidsverksamhet eller kulturella aktiviteter. Lägenheten anpassas efter individuella behov.

Vägledning

Av utredning ska framgå den enskildes behov av boendeform och innehållet i insatsen.

Kriterier för gruppboendestad: Ett omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov, behov av kontinuerlig närvaro av personal dygnet runt.

Kriterier för serviceboende: Ett omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov, behov av tillgång till personal dygnet runt. Den enskilde ska själv vara förmögen att på eget initiativ ta kontakt med personal.

Bostäder med särskild service ska vara av god standard och vara fullvärdiga.

Den enskilde har kontrakt på bostaden med i praktiken samma innehåll och tyngd som om det vore ett förstahandskontrakt även i det fall som det formellt är ett andrahandskontrakt.

Stödet i boendet, som innefattar omvårdnad, kultur- och fritidsaktiviteter, ska utformas efter brukarens individuella behov. Kravet på goda levnadsvillkor bedöms i de allra flesta fall uppfyllas genom att den enskilde har möjlighet att delta i en individuellt planerad fritidsaktivitet per vecka. Därutöver kan fritidsaktiviteter av mer tillfällig natur förekomma. För personer som bor i bostad med särskild service ska fritids- och kulturaktiviteter i första hand rymmas inom ramen för boendet. Ansökan om annan särskilt anpassad bostad hanteras av Vård- och omsorgsförvaltningen i nära samarbete med bostadsbolagen.

LSS 9 § 10 Daglig verksamhet

Rätt till insatsen föreligger för personer i personkrets 1 och 2 i yrkesverksam ålder, som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig. Kortare kurser betraktas i detta sammanhang inte som utbildning. Syftet med daglig verksamhet är att erbjuda den enskilde en meningsfull sysselsättning, bidra till den personliga utvecklingen och främja delaktighet i samhället. Genom inflytande och medbestämmande ska den enskilde ges möjlighet att påverka och utforma innehållet i verksamheten.

Den dagliga verksamheten ska ta vara på varje persons vilja och resurser, öka deltagarnas självständighet och självkänsla, ge möjlighet till olika sinnesupplevelser, erbjuda meningsfulla aktiviteter som passar den enskilde, skapa en miljö som bidrar till att var och en känner sig trygg, ge möjlighet till sociala kontakter samt skapa en stimulerande och utvecklande vardag.

Genom samarbete med företag och organisationer ska den dagliga verksamheten, för den som önskar, i största möjliga utsträckning förläggas utanför enheterna som drivs i kommunens regi.

Huvudregeln är att den dagliga verksamheten omfattar vardagar under hela året. Den dagliga verksamheten medför inget anställningsförhållande. Semesterlagen och andra arbetsrättsliga lagar är därför inte tillämpliga. Omvårdnad ingår i insatsen.

Habiliteringsersättning

Den enskilde erhåller habiliteringsersättning med förnärvarande 7 kronor per timme vid deltagande i daglig verksamhet. Ersättningen är undantagen från skatteplikt och räknas inte som inkomst. Habiliteringsersättning utbetalas vid närvaro i daglig verksamhet. Om den dagliga verksamheten är stängd på grund av till exempel klämdagar eller planeringsdagar betalas habiliteringsersättningen ut.

Vägledning

Genom FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning erkänner Sverige rätten till arbete för personer med funktionsnedsättning på lika villkor som för andra. Det innefattar rätten att kunna förtjäna sitt uppehälle genom fritt valt eller antaget arbete på arbetsmarknaden och i en arbetsmiljö som är öppen, som främjar integration och är tillgänglig för personer med funktionsnedsättning.

De flesta som ansöker om daglig verksamhet är ungdomar som snart ska lämna gymnasiesärskolan. Andra ansöker först efter några år, när de har haft kontakt med Arbetsförmedlingen men inte lyckats ta sig ut på arbetsmarknaden. Det är angeläget att alla får pröva sina möjligheter till att få ett lönearbete.

De som söker insatsen daglig verksamhet vill kanske helst ha ett lönearbete men saknar verktygen för att få det. Inte minst i övergången mellan skola och arbetsliv behöver ofta ungdomar stöd för att kunna pröva sina möjligheter till ett lönearbete. Det innebär i samråd med den enskilde en undersökning av alternativa vägar till arbete vid ansökan om daglig verksamhet vilket kan innebära stöd i kontakten med t.ex. Arbetsförmedlingen.

Habiliteringsersättning betalas ut:

- till brukare som deltar i daglig verksamhet som är förlagd utanför boendet
- till brukare som deltar i daglig verksamhet som är förlagd till boendet förutsatt att innehållet är strukturerat, meningsfullt och individuellt anpassat efter den enskildes behov och är dokumenterat i genomförandepåbjudningen. Sådan ersättning kan i vissa fall vara tidsbegränsad.

Insatsen beviljas till brukare i arbetsför ålder (65 år) som står långt från reguljär arbetsmarknad. Insatsen beviljas inte om det av utredningen framgår att det föreligger en arbetsförmåga.

LSS 10 § Individuell plan

I samband med att en insats beviljas ska den enskilde erbjudas att en individuell plan med beslutade och planerade insatser upprättas i samråd med honom eller henne.

Den enskildes önskemål och behov styr vad planen ska handla om. Inför att den enskilde begär en individuell plan bör han/hon tänka igenom vad syftet är med planen och vem eller vilka som ska vara med på mötet.

Av den skriftliga planen bör framgå:

- syftet med planen
- mål och delmål
- vem som gör och ansvarar för vad
- tidpunkt för genomförande
- tid för uppföljning och utvärdering
- vilka som får ta del av planen.

Tanken är att den enskilde ska få en helhetsbild över sin situation. Planen kan innehålla både kortsiktiga och långsiktiga mål. Innehållet kan vara både övergripande och mer detaljerat, allt beroende på anledningen till att planen upprättas. I planen ska även redovisas åtgärder som vidtas av andra än kommunen eller landstinget.

Planen ska omprövas fortlöpande och minst en gång om året. Landstinget och kommunen ska underrätta varandra om upprättade planer. Vid uppföljningsmötet går man igenom hur det har gått med det man kom överens om och om fortsatta möten behövs.

LSS 16 § Förhandsbesked

I LSS finns en bestämmelse som har till syfte att underlätta för personer med funktionsnedsättning att flytta mellan olika kommuner. Genom bestämmelsen har den enskilde, om den vill flytta från en kommun till en annan, rätt att efter ansökan få ett så kallat förhandsbesked av inflyttningkommunen. Avsikten att flytta till kommunen måste dock vara klar och bestämd. Den enskilde kan inte kräva förhandsbesked av flera kommuner för samma tid.

Inflyttningkommunen ska utan dröjsmål planera och förbereda för de insatser som förhandsbeskedet ger den enskilde rätt till, om denne bosätter sig i kommunen. Den enskilde måste dock acceptera att det kan ta viss tid för inflyttningkommunen att ordna till exempel ett boende. Förhandsbeskedet gäller under sex månader räknat från den dag då insatserna blir tillgängliga för den enskilde. Skyldigheten att rent faktiskt tillhandahålla insatser inträder först sedan sökanden flyttat till kommunen.

Tillfällig vistelse i kommunen

En pågående LSS-insats ska inte tillgodoses genom vistelsekommunens försorg, eftersom behovet knappast uppkommer vid en tillfällig vistelse. Ett exempel på ett omedelbart behov som måste tillgodoses är om en medföljande personlig assistent hastigt blir sjuk och inte kan ersättas direkt från hemkommunen.

Vård- och omsorgsnämnden informerad 2014-03-25

Beslutad av förvaltningsledningen Vård- och omsorg 2014-04-25